

Statsrådsberedningen

EU-kansliet

Allmänna rådets möte den 24 maj 2016

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftningsöverläggningar

2. (Ev.) A-punkter
3. (Ev.) Övriga frågor
 - Aktuella lagförslag
 - Information från ordförandeskapet

Icke lagstiftande verksamhet

4. A-punkter
5. Resolutioner, synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet

Informationspunkt

Allmänna rådet avser att notera synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet under sammanträdestillfället den 7-10 mars 2016, den 11-14 april 2016 och från den 9-12 maj 2016 i Strasbourg samt den 27-28 april 2016 i Bryssel. Detta är en standardpunkt på dagordningen.

6. Förberedelser inför ER den 28-29 juni 2016

Informationspunkt

= Utkast till kommenterad dagordning

Bakgrund

Vid det allmänna rådet kommer ett utkast till kommenterad dagordning inför mötet i Europeiska rådet den 28-29 juni att presenteras. Dagordningen har ännu inte delgivits medlemsländerna.

Europeiska rådet väntas följa upp utfallet av Storbritanniens folkomröstning om EU-medlemskapet som ska äga rum den 23 juni. Migration och flyktingkrisen väntas också stå i fokus för diskussionerna i Europeiska rådet.

Stats- och regeringscheferna väntas enligt slutsatserna från Europeiska Rådet i mars 2016 vidare diskutera framsteg i arbetet med att färdigställa den ekonomiska och monetära unionen samt anta en plan för hur kommissionens olika initiativ på inre marknadsområdet ska genomföras. Som brukligt i juni kommer även stats- och regeringscheferna behandla årets landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska terminen. De kommer eventuellt även diskutera EU:s relationer med Ryssland bland annat mot bakgrund av att de ekonomiska sanktionerna löper ut den 31 juli.

Det är i dagsläget oklart om dagordningen kommer att innehålla några andra frågor.

7. Rättstatens principer

Diskussionspunkt

Bakgrund

Allmänna rådet beslutade i december 2014 att inrätta en årlig dialog i rådet vars syfte skulle vara att förbättra den gemensamma förståelsen av hur rättsstatens principer ska efterlevas inom EU. Dialogen ska baseras på objektivitet, den får inte vara diskriminerande, alla medlemsstater ska behandlas lika, och den ska vara opartisk och faktabaserad. Den ska också komplettera och dra nytta av andra EU-institutioners och internationella organisationers instrument och expertis. Den årliga dialogen kan kompletteras med tematiska diskussioner. Erfarenheterna av dialogerna ska utvärderas under hösten 2016.

Den första dialogen hölls under Luxemburgs ordförandeskap vid Allmänna rådet den 17 november 2015, på temat Rättsstatsprincipen i digitaliseringens tid, med särskild betoning på yttrandefrihet, internets styrning, dataskydd och cybersäkerhet.

Den andra rättsstatsdialogen kommer att hållas vid detta möte med Allmänna rådet och ha temat ”EUs grundläggande värderingar och integration av immigranter”. Det nederländska ordförandeskapet har presenterat ett diskussionspapper inför denna dialog med två frågor. Den första frågan fokuserar på de utmaningar som finns för en fungerande integration; dels på vilka skyldigheter immigranter har i respekten för grundläggande rättigheter, dels på vilka åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att främja och skydda immigranternas grundläggande rättigheter. Medlemsstaterna välkomnas i ordförandeskapets andra fråga att dela med sig av nationella erfarenheter, kring både åtgärder, aktörer och utmaningar som är viktiga i detta avseende.

Ordförandeskapet har bjudit in Europarådets generalsekreterare, Thorbjörn Jagland, och direktören vid EU:s byrå för grundläggande rättigheter, Michael O’Flaherty, att inleda diskussionen.

Ordförandeskapet kommer på grundval av dialogen att presentera ordförandeskapsslutsatser.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det är angeläget med aktiva insatser för att ytterligare stärka respekten för rättsstatens principer och för grundläggande rättigheter inom unionen. Rådet bör utveckla detta arbete parallellt med att kommissionen tar sitt ansvar som väktare av fördragen och för tillämpningen av ramverket som inrättades 2014.

Arbetet för att stärka rättsstaten är särskilt viktigt i en tid när EU:s gemensamma värden ställs på prov, såväl av yttre utmaningar som migrationskrisen som av vissa medlemsstaters egna tillkortakommanden.

I dialogen bör betonas vikten av att alla medlemsstater lever upp till sina åtaganden när det gäller grundläggande rättigheter. I detta sammanhang är det angeläget att understryka betydelsen av att värna asylrätten. En utgångspunkt i migrations- och integrationspolitiken ska vara att säkerställa att asylprocessen fungerar inom ramen för befintlig lagstiftning.

Vidare bör särskilt framhållas betydelsen av, och utmaningen i, att integrationspolitiken utformas så att den främjar och skyddar allas möjligheter att åtnjuta sina rättigheter. Detta innebär också skyldigheter för immigranter att respektera lagar och regler och att efter förmåga bidra till det samhälle man lever i.

Åtgärder bör utformas med bland annat ett jämställdhetsperspektiv som grund, där kvinnors situation och tillgång till språk, utbildning och möjligheter att snabbt komma in på arbetsmarknaden uppmärksammas.

Ett exempel som kan lyftas fram från svensk sida är Arbetsförmedlingens ansvar att upprätta individuella etableringsplaner för nyanlända vuxna skyddsbehövande, där en obligatorisk del är samhällsorientering med målet att deltagarna ska utveckla kunskap om mänskliga rättigheter, grundläggande demokratiska värderingar, den enskildes rättigheter och skyldigheter i övrigt, och hur samhället är organiserat.

Vidare kan lyftas fram insatser för att motarbeta hedersrelaterat våld och förtryck som t.ex. tvångsäktenskap, barnäktenskap och kvinnlig könsstympning, bland annat genom kompetensutveckling, utbildningsinsatser och metodmaterial. Det är statens ansvar att garantera goda förutsättningar för en effektiv integration, men exempel på det civila- och lokalsamhällets viktiga roll bör också lyftas fram, liksom dess betydelse för att motverka intolerans, rasism och populistiska strömningar.

Organisationer har också en viktig roll när det gäller att främja nyanländas etablering i samhället och har dessutom en viktig demokratisk funktion, inte minst som röstbärare. Ett stort antal organisationer inom det civila samhället arbetar exempelvis aktivt mot rasism och främlingsfientlighet, bl.a. med hjälp av statliga bidrag.